

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai și de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020 și a sentinței Judecătorei Bălți (sediul Central) din 15 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Petrovski Victor XXXXX, născut la XXXXX

și

Cebotari Valeriu XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.03.2017 – 15.05.2018;

Instanța de apel: 15.06.2018 – 12.02.2020;

Instanța de recurs: 18.05.2020 – 01.12.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 15 mai 2018, **Petrovski Victor** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, cu obligarea inculpatului Petrovski Viktor să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Prin aceeași sentință, **Cebotari Valeriu** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, cu obligarea inculpatului

Cebotari Valeriu să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pîslari Nicolai și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu în beneficiul lui Pîslari Nicolai a prejudiciului moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei, în rest cerințele părții vătămate Pîslari Nicolai privind încasarea în mod solidar de la Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu a prejudiciului material și moral s-a respins ca fiind neîntemeiate.

2. Pentru a se pronunța prima instanță a constatat în fapt că, inculpatul Petrovski Viktor la data de 07.09.2016 aproximativ la ora 07:00, împreună cu Cebotari Valeriu, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Bălți, fiind în relații de conflict cu vecinul său Pîslari Nicolai de un timp îndelungat, acționând cu intenția unică îndreptată spre cauzarea ultimului a leziunilor corporale, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, în scopul de răfuială fizică și răzbunare, fiind mascați cu măști de carton pentru a nu fi recunoscuți, au intrat în ograda domiciliului lui Pîslari Nicolai, situat pe str. XXXXX XXXXX, mun. Bălți, unde Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu i-au aplicat lui Pîslari Nicolai multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr. 379D din 16.09.2016 leziuni corporale sub formă de fractură închisă de col humerus stâng cu deplasare și fracturi de coaste pe stânga pe linia axiliară V-VI fără deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale medii.

Inculpatul Cebotari Valeriu la data de 07.09.2016 aproximativ la ora 07:00, împreună cu Petrovski Viktor, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Bălți, fiind în relații de conflict cu vecinul său Pîslari Nicolai de un timp îndelungat, acționând cu intenția unică îndreptată spre cauzarea ultimului a leziunilor corporale, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, în scopul de răfuială fizică și răzbunare, fiind mascați cu măști de carton pentru a nu fi recunoscuți, au intrat în ograda domiciliului lui Pîslari Nicolai, situat pe str. XXXXX, XXXXX, mun. Bălți, unde Cebotari Valeriu și Petrovski Viktor au aplicat lui Pîslari Nicolai multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr. 379D din 16.09.2016 leziuni corporale sub formă de fractură închisă de col humerus stâng cu deplasare și fracturi de coaste pe stânga pe linia axilară V-VI fără deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale medii.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu să le fie aplicată în temeiul art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal,

pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani; admiterea acțiunii civile înaintată de către Pîslari Nicolai și încasarea de la inculpații Petrovski Victor și Cebotari Valeriu în mod solidar, în interesele părții vătămate a prejudiciului material în sumă totală de 8 589,21 și a prejudiciului moral în sumă de 40000 lei.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa stabilită inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu este extrem de blândă, fiind vădit neproportională celor comise de către inculpați și urmările produse, cu abatere de la prevederile art. 75 Cod penal.

A menționat apelantul, că prin acțiunile sale intenționate cet. Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, adică, vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de două persoane.

Consideră acuzatorul de stat, că la caz există unui șir de circumstanțe agravante:

- săvârșirea infracțiunii care atentează la viața și sănătatea persoanei;
- partea vătămată Pîslari Nicolai este o persoană în etate, care nu poate să le opună rezistență, fapt de ce au profitat inculpații;
- comportamentul inculpaților atât la urmărirea penală cât și în instanța de judecată, care nu au recunoscut vina, nu au conștientizat gravitatea acțiunilor sale, lipsa căinței pentru cele comise, nu au recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, nici prejudiciul material și nici cel moral și nici nu și-au cerut iertare pentru faptele sale;
- partea vătămată Pîslari Nicolai fiind o persoană cu vârstă înaintată, suferă și la momentul de față consecințele produse în rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpaților.

În acest context relevă acuzarea, că există temeiuri de a considera, că consecințele celor produse sunt suportate extrem de sensibil și dureros de psihicul părții vătămate, care a fost supusă atacului, pe parcursul întregului proces penal, cât și în pledoarii partea vătămată Pîslari Nicolai a solicitat aplicarea față de inculpați, în exclusivitate o pedeapsă privativă de libertate, motivând că inculpații sistematic îl atacă atât fizic cât și psihologic, făcându-i viața un calvar. Obrăznicia și cinismul cu care a fost comisă fapta de către inculpați, indică asupra pericolului social sporit pe care acesta îl prezintă și posibilitatea corectării lui, exclusiv numai prin izolarea de societate.

Evidențiază și faptul, că partea vătămată a înaintat acțiune civilă, care a fost admisă parțial de către prima instanță, însă urma a fi admisă integral, deoarece este motivată și probată prin actele anexate.

4. Avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai a contestat

sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpaților cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

4.1. În motivarea apelului a invocat, că acțiunile inculpaților Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu au fost apreciate de către prima instanță superficial, fiindu-le aplicată o pedeapsă mai blândă în raport cu cele comise, iar suma de 10 000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral este neechivalentă și nejustificată, deoarece părții vătămate Pîslari Nicolai i-au fost cauzate atât dureri fizice cât și psihice, fiind manifestate prin stare de stres, neliniște, suferind mai multe leziuni corporale, pentru restabilirea cărora a fost nevoie de mai mult timp.

Arată, că starea de neputință, de fapt reprezintă o stare fizică a victimei care nu-i permite să opună rezistență infractorului în caz de atentat. Neputința persoanei reprezintă o circumstanță agravantă de care infractorul este conștient și profită de ea la săvârșirea infracțiunii, fiind prevăzută la art. 77 alin. (1) lit. e) Cod penal.

Este de opinie, că prima instanță intenționat a omis existența circumstanțelor agravante, care de fapt pot fi luate în considerație la stabilirea pedepsei. Potrivit art. 78 alin. (3) Cod penal, în cazul în care există circumstanțe agravante, se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Totodată indică, că circumstanța prevăzută la lit. e) alin. (2) art. 152 Cod penal, presupune faptul că acțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane, ceea ce dă dovadă că partea vătămată Pîslari Nicolai se află într-o stare de neputință, pe când inculpații aflându-se în plină putere. Aflându-se la o vârstă foarte înaintată, partea vătămată care ar fi putut să le fie părinte inculpaților, a îndurat umilința și cruzimea loviturilor.

Mai menționează, că inculpații nu și-au recunoscut vina, iar faptul că anterior nu au fost judecați și că sunt angajați în câmpul muncii, nu este o scuză și o îndreptățire pentru cele comise. Aceste fapte dau dovadă de stimă și respect față de persoanele cu vârstă înaintată.

Evidențiază faptul, că sentința de condamnare reprezintă o satisfacție echitabilă doar pentru stat, însă nu constituie o satisfacție și pentru partea vătămată, deoarece în urma celor provocate, disconfortul îl suportă doar partea vătămată, iar toate durerile psihice nu pot fi tratate printr-o sentința de condamnare loială a inculpaților. Respectiv, consideră că pedeapsa stabilită inculpaților este una prea blândă în raport cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, atrage atenția și asupra faptului, că dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanțele de judecată să indice expres în hotărârea adoptată, motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, însă instanța nici nu a motivat aplicarea acestor prevederi, dar s-a limitat doar la enumerarea acestora.

Prin urmare, în sensul legii penale, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, după caz, și a celei complementare, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară referitor la concluzia că vinovatul nu este rațional ca să execute real termenul pedepsei stabilite.

Arată, că la adoptarea sentinței, individualizând pedeapsa, instanța de judecată urma să respecte prevederile art. 96, 385 alin. (1), 394 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de judecată este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală. Astfel de circumstanțe în sentință nu au fost constatate, cu toate acestea instanța a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

5. Avocatul Chiriac Stela în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, de asemenea a contestat sentința cu apel, solicitând casarea integrală a acesteia cu pronunțarea a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu să fie achitați, deoarece fapta nu a fost săvârșită de către ei.

5.1. În motivarea apelului a invocat că prima instanță pronunțând sentința de condamnare a ignorat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, sub aspectul că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, a indicat că instanța de judecată nu a motivat prezența tuturor semnelor calificative ale infracțiunii imputate inculpaților.

Consideră, că probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești nu demonstrează cu certitudine că inculpații Petrovski Victor și Cebotari Valeriu au comis fapta imputată. Or, declarațiile părții vătămate Pîslari Nicolai nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece se combat prin declarațiile martorilor Iachimciuc A., Pascari Gh., Gherasimciuc N., audiați în ședința de judecată sub jurământ, declarațiile inculpaților care nu recunosc vina, și prin raportul de expertiză.

Evidențiază, că Pîslari Nicolai nu s-a adresat la organele de drept imediat după presupusele fapte ilicite ale inculpaților, nu a telefonat la urgență, dar s-a adresat la poliție doar a doua zi după presupusa fapta infracțională. Vătămările corporale ale lui Pîslari Nicolai ar fi putut apărea și pe parcursul zilei de 07.09.2016, drept urmare este pus la îndoială faptul că fractura mâinii a apărut în urma presupuselor lovituri, mai mult ca atât Pîslari Nicolai se află în relații ostile cu Petrovski Victor și Cebotari Valeriu de mai mult timp, cât și cu majoritatea vecinilor este în conflict.

Evidențiază, că raportul de expertiză medico-legală nr. 379 D din 16.09.2016, nu poate fi considerat ca probă utilă în sensul constatării vinovăției și tragerii la

răspundere penală a inculpaților, or, din concluzia raportului de expertiză nu se constată prompt legătura între acțiunile lui Petrovski Victor și Cebotari Valeriu și apariția fracturilor la partea vătămată Pîslari Nicolai, în concluzia expertizei motivul apariției fracturii fiind indicat „Posibil și în circumstanțele descrise”.

Astfel raportul de expertiză constată cu siguranță existența fracturii la Pîslari Nicolai, însă nu este stabilit în care circumstanțe au fost produse. Drept urmare nu se poate de considerat raportul de expertiză medico-legală nr. 379 D din 16.09.2016 drept probă directă.

Mai specifică, că martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești nu au furnizat instanței suficientă informație, pentru a se considera că declarațiile acestora pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar fi putut confirma vinovăția inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu. Mai mult ca atât, declarațiile martorilor urmează a fi apreciate în favoarea inculpaților.

Consideră, că declarațiile inculpaților coroborează cu declarațiile martorilor Gherasimciuc M., Iachimciuc A., Pascari Gh, iar la caz nu au fost acumulate probe care ar corespunde cerințelor art. art. 93, 95, 96, 99-101 Cod de procedură penală, drept urmare învinuirea înaintată este ilegală, nefondată și care nu corespunde stării de fapt și circumstanțelor stabilite pe caz.

6. Avocatul Păcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu de asemenea a declarat apel împotriva sentinței.

6.1. În argumentarea cererii a invocat că la data de 04.05.2018, după ce a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale, a înaintat un demers privind reluarea examinării judiciare și efectuării unui șir de audieri a noilor martori, precum și cercetării probelor noi, spre atașare la dosarul penal. Cu toate acestea, la data de 14.05.2018, parvenită abia la data de 17.05.2018, prin intermediul poștal, în adresa sa a parvenit atât materialele înaintate, mandatul etc., precum și o scrisoare a judecătorului, prin care acesta i-a comunicat faptul, că este imposibilă examinarea cererii, din considerentul că a rămas doar amânată deliberarea și pronunțarea sentinței.

Invocă dezacordul cu acțiunile judecătorului, precum și cu sentința primei instanțe, deoarece din materialele cauzei penale nu rezultă cu certitudine că într-adevăr persoanele date au săvârșit infracțiunea, or, apărarea a stabilit un șir de martori, care pot confirma, că în jurul orelor 07.00, învinuiții se aflau cu totul în alt loc, decât cel indicat de către învinuire, și anume Gram Petru, Pavel Pruteanu, Badrajan Denis, Iacoveț Dumitru, Cristina Lungu, Iachimciuc Aurica, Kirnicinii Iurie, Kerioglo Iurie, care pot comunica informații instanței judiciare, privind lipsa implicării inculpaților la săvârșirea infracțiunii imputate.

În opinia apărării manifestă incertitudine și concluziile expertului, Grecu Laurențiu, care a întocmit raportul de expertiză nr. 379 D din 13.09.2016-16.09.2016, unde la fila 2 a raportului a indicat faptul, concluzia 4, că

aparitia fracturilor coastelor este puțin probabilă, dar în același timp n-o exclude, astfel, reieșind din circumstanța dată, urmează a fi audiat, în scopul stabilirii faptului, în ce condiții această fractură putea fi căpătată decât din poziție ortostatică.

Reieșind din circumstanțele expuse, consideră oportună casarea sentinței de condamnare a inculpaților Cebotari Valeriu și Petrovski Victor, cu dispunerea reexaminării dosarului penal în fond, cu emiterea unei sentințe de achitare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020 a fost respins ca nefondat apelul procurorului, admis apelul avocatului Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai, și din oficiu a avocatului Chiriac Stela și a avocatului Păcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, a fost casată parțial sentința în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pîslari Nicolai în latura ce ține de prejudiciul material, asupra cuantumului acestuia urmând a se expune instanța civilă.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Petrovski Victor în beneficiul părții vătămate Pîslari Nicolai prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii) lei.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Cebotari Valeriu în beneficiul părții vătămate Pîslari Nicolai prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

7.1. Ținând cont de faptul că, apelul este o continuitate a judecării cauzei, iar prin apelurile declarate de apărătorii inculpaților s-a solicitat emiterea unei decizii de achitare, instanța de apel a admis demersul acuzatorului de stat și a apărătorului Dorin Păcălău de reluare a cercetării judecătorești cu audierea părții vătămate și a martorilor solicitați, precum și de cercetare suplimentară a materialelor scrise și anume: martorii Iacoveț Dmitrii, Chirnicinîi Iurii, Gram Petru, Iachimciuc Aurica, Lungu Cristina, Cojocari Andrei.

De asemenea în ședința instanței de apel au fost cercetate suplimentar probele scrise ale cauzei penale și anume:

Volumul I: - plângerea depusă de Pîslari Nicolai, înregistrată cu nr. 20160401752 din 12.08.2016 adresată șefului Secției de urmărire penală al IP Bălți, prin care a solicitat întreprinderea anumitor măsuri pentru atragerea lui Petrovski Victor și Cebotari Valeriu la răspundere penală pentru că la data de 07.09.2016 l-au maltratat (f.d.7); plângere de la partea vătămată Pîslari Nicolai, prin care a solicitat întreprinderea anumitor măsuri pentru atragerea lui Petrovski Victor și Cebotari Valeriu la răspundere penală pentru că la data de 07.09.2016 l-au maltratat (f.d.8); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.09.2016 și planșa fotografică întocmită de Cojocari Andrei în prezența părții vătămate (f.d.9-11); raport de constatare medico-legală nr. 657 din 08.09.2016 în privința lui Pîslari Nicolai, (f.d.30); raport de expertiză medico-legală nr. 379 D din 13.09.2016 în privința

cet. Pîslari Nicolai (f.d.35); date personale în privința lui Cebotari Valeriu cu revendicarea de la centrul de informație, cazierul contravențional, certificate de la narcolog și psihiatru (f.d.45-49); date personale în privința lui Petrovski Victor cu revendicarea de la centrul de informație, cazierul contravențional din care reiese că a fost atras la răspundere contravențională, certificate de la medicul psihiatru și narcolog (f.d.61-66); procesul-verbal de informare a învinuitului și a apărătorului despre terminarea urmăririi penale prin care au fost informați Cebotari Valeriu și Petrovski Victor, de la care careva cereri sau demersuri nu au parvenit (f.d.115-116); declarațiile părții vătămate Pîslari Nicolae date în instanța de judecată la data de 15.08.2017 (f.d.157-159); declarațiile martorilor Molodenco Crina (f.d.170-171); Tcaciuc Antonina (f.d.172); Chetraru Olga (f.d.176-177); cererea de chemare în judecată înaintată de Pâslaru Nicolai, prin care a solicitat încasarea de la inculpați a prejudiciului material în sumă de 8589,21 lei și a prejudiciului moral în sumă de 40000 lei (f.d.181-194); înscrisuri prezentate de Pâslaru Nicolai, referitor la incidentele avute cu Petrovski Victor, copia procesului-verbal cu privire la contravenție și alte înscrisuri prezentate de partea vătămată în ședința de judecată (f.d.195-220).

7.2. Judecând cauza penală, instanța de apel a ajuns la concluzia, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

7.3. Cu referire la apelurile avocaților Chiriac Stela și Pîcălău Dorian în numele inculpaților, prin care se solicită achitarea acestora, instanța de apel a ajuns la concluzia că în această parte apelurile nu pot fi admise.

În acest context instanța de apel a respins argumentul avocatului Chiriac Stela precum că prin declarațiile martorului Pascari Gh. și Gherasimciuc N. se confirmă nevinovăția inculpaților, or, conform procesului-verbal de audiere a martorului Pascari Ghenadie, urmează că i-a văzut în dimineața zilei de 07.09.2016 pe Cebotari Valeriu și Petrovschi Victor, însă nu-și amintește în ce erau îmbrăcați, totodată nu a văzut conflictul, auzind despre aceasta ulterior, astfel declarațiile acestuia ne conținând careva informații referitoare la conflict, iar Gherasimciuc N. nici nu a fost audiat.

În privința argumentului că partea vătămată, nu s-a adresat imediat organelor de poliție, instanța de apel a notat că acest fapt nici într-un fel nu poate demonstra nevinovăția inculpaților.

La fel, a fost respins și argumentul apărării cu referire la faptul, că raportul de expertiză medico-legală nr. 379D din 16.09.2016 nu poate fi considerat ca probă,

deoarece nu se constată prompt legătura între acțiunile inculpaților și apariția fracturilor la partea vătămată, în el fiind indicat „posibil în circumstanțele descrise”.

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit raportului nominalizat, urmează că la examinarea medico-legală s-au depistat fractură închisă de col humerus stâng cu deplasare, care a fost produsă prin acțiunea traumatică unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Localizarea și caracterul leziunilor corporale nu exclud posibilitatea formării lor prin cădere din poziție verticală ortostatică. La examinarea medico-legală a cet. Pîslari Nicolai s-au mai depistat fracturi de coaste pe stânga pe linia axilară V-VI fără deplasare, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță-multiple lovituri cu pumnii și picioarele, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Apariția fracturii coastelor prin cădere din poziție verticală ortostatică e puțin probabilă. Având în vedere volumul leziunilor victimei i s-au provocat 2-3 lovituri. Ținând cont de localizarea leziunilor victima se afla față în față sau cu partea laterală stânga a corpului față de agresor. Leziuni corporale caracteristice pentru automutilare nu au fost depistate.

În consecință instanța de apel a statuat, că vina inculpaților anume se confirmă prin raportul de expertiză nominalizat, totodată și prin declarațiile părții vătămate, care a declarat că anume Petrovschi Victor și Cebotari Valeriu l-au maltratat și i-a recunoscut după statură și îmbrăcăminte.

A mai reținut instanța de apel, că potrivit raportului de expertiză judiciară nr.14a-2017 din 23 februarie 2017, urmează că, Pîslari Nicolai este capabil de a percepe circumstanțele importante pentru cazul cercetat și a depune declarații în calitate de parte vătămată, poate participa la acțiuni de urmărire penală și a relata evenimentele cazului dat, declarațiile părții vătămate fiind considerate veridice.

Totodată, aceste declarații și probe scrise coroborează și cu declarațiile martorului Tcaciuc Antonina, care a declarat că în ziua de 07.09.2016 mergea la serviciu și a auzit strigăte, apoi a văzut cum inculpații au fugit din ograda părții vătămate în ogradă la Petrovschi Victor, unde și-au scos măștile.

La fel și cu declarațiile martorului Morarenco Crina, care a indicat că, la data de 07.09.2016, a văzut partea vătămată la pământ, iar inculpații îl băteau, la care ea a strigat, iar inculpații au fugit și au intrat la Petrovschii Victor în ogradă. Aceștia erau îmbrăcați în sorți și aveau măști pe față, însă i-a cunoscut după constituția corpului (f.d.171-172 vol.I).

Totodată și conform declarațiilor martorului Chetraru Oga urmează că în ziua de 07.09.2016, se ducea la Pîslari Nicolai și fiind aproape de poartă a văzut o

învălmășeală în ogradă la Pîslari Nicolai între acesta și încă două persoane. Ea s-a speriat și a plecat la sora sa, căreia i-a povestit totul (f.d.176,177 vol.I).

La fel, și din declarațiile martorului Cojocari Andrei, ofițer superior de investigații, depuse în ședința instanței de apel, urmează că venind la fața locului, Pîslari Nicolai direct i-a comunicat că a fost maltratat de Petrovski Victor și Cebotari Valeriu.

Instanța de apel a notat, că nu pot fi reținute în dezvinovățirea inculpaților declarațiile martorului Iachimciuc Aurica, or, aceasta a declarat că nu a văzut conflictul și nu a auzit strigăte în acea zi, astfel declarațiile acesteia neconținând careva informație utilă speței.

Au fost apreciate critic și declarațiile martorilor Lungu Cristina, Chirnicinîi Iurie și Iacoveț Dmitrii, or, aceștia nu au văzut conflictul și a aflat despre aceasta de la inculpații Cebotari Valeriu și Petrovski Victor. În acest sens, instanța de apel a apreciat faptul că inculpații au spus acestor persoane că Pîslari Nicolai îi învinovățește de maltratare, ca o metodă de apărare.

Ce ține de declarațiile martorului Gram Petru, că în ziua conflictului l-a luat pe Cebotari Valeriu la ora 07.30 cu autobuzul la serviciu, precum și certificatul eliberat de SRL „MAXGRUP” că Petrovski Victor la ora 07.30 se afla la serviciu, instanța la fel le-a apreciat critic, or, aceste declarații și certificatul contravin celorlalte probe ale cauzei penale, probe care coroborează între ele și confirmă contrariul.

7.4. Pe de altă parte instanța de apel a considerat oportună admiterea apelului declarat de avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai și din oficiu a apelurilor avocaților Chiriac Stela și Păcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu în latura acțiunii civile.

La acest segment, cu referire la prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a apreciat ca fiind prăpădită soluția instanței privind respingerea acțiunii civile în această parte, motivând prin faptul că majoritatea bonurilor sunt invizibile, iar o parte de bonuri sunt din perioada noiembrie, decembrie 2017 cu medicamente ce nu au legătură de cauzalitate cu vătămările corporale primite, or, partea vătămată a prezentat bonuri în copii și extras din fișa medicală, totodată constatându-se cauzarea prejudiciului sănătății, instanța urmând să stabilească cu certitudine prejudiciul demonstrat și în funcție de aceasta să adopte soluția.

În asemenea circumstanțe, ținând cont de faptul că, la materialele cauzei au fost prezentate bonuri în copii, la fel și fișa medicală în copie, totodată, unele din ele nu sunt vizibile, fapt ce face imposibilă determinarea exactă a sumei despăgubirilor cuvenite părții vătămate, instanța de apel în vederea netergiversării examinării cauzei penale, a decis admiterea în principiu a acțiunii civile, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să decidă instanța civilă.

7.4.1. Ce ține de prejudiciul moral, cu referire la prevederile art. 1422 alin. (1), (2), art. 1423 alin. (1), (2) Cod civil, și prevederile art. 219 alin. (2) pct. 4) Cod de

procedură penală, instanța de apel a considerat că, prima instanță deși întemeiat a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pîslari Nicolai, totuși suma de 10000 lei este una excesivă în raport cu prejudiciul cauzat de către făptuitori, la fel fiind eronată și dispunerea încasării acestuia de la Petrovski Victor și Cebotari Valeriu în mod solidar, or, acesta urmează a fi încasat separat de la fiecare inculpat în dependență de acțiunile fiecăruia la cauzarea suferințelor părții vătămate.

Astfel, ținând cont de nivelul (gradul) suportării de către partea vătămată Pîslari Nicolai a suferințelor fizice și psihice în legătură cu cauzarea leziunilor corporale, celui din urmă, fiindu-i creată o stare de tensiune psihică pe o perioadă de timp, precum și de faptul că, condamnarea inculpaților în sine constituie la fel, o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată, instanța de apel a dispus încasarea cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate Pîslari Nicolai, suma a câte 2000 lei de la fiecare inculpat în parte, considerând că aceasta este o sumă reală și corespunde faptelor comise, care compensează consecințele negative ale prejudiciului suportat de aceasta.

7.5. Ce ține de apelul procurorului și al avocatului Sandu Stela în numele părții vătămate privind aplicarea în privința inculpaților a unei pedepse cu închisoare cu executarea reală, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, menționând că la stabilirea pedepsei instanța de judecată s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constatat că infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal săvârșită de Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, potrivit art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa penală cu închisoare de la 5 până la 7 ani închisoare. Petrovski Victor nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost constatate, inculpatul Cebotari Valeriu nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost constatate.

Instanța de apel a notat, că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

La fel, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine faptul că instanța ținând, cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Instanța de apel a mai punctat, că în jurisprudența CEDO de asemenea a fost menționat că, soluția mai potrivită pentru problema supraaglomerării penitenciarelor ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate prin minimizarea recurgerii la detenția preventivă, amintind în acest scop Recomandările Comitetului de Miniștri nr. R(99)22 și nr. R(2006)13, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele de detenție având scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților în închisori.

În asemenea circumstanțe, contrar celor menționate de procuror și avocat în numele părții vătămate, instanța de apel a considerat corectă soluția primei instanțe în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, cărora le-a fost stabilită câte o perioadă de probațiune de 3 ani pentru fiecare cu restricțiile corespunzătoare, concluzionându-se că este posibil de a li se acorda o șansă și a nu fi izolați de societate.

Cu referire la motivul înaintat de avocatul părții vătămate precum că, urmează a fi reținută în sarcina inculpaților circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 Cod penal - săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva victimei profitând de starea de neputință cunoscută, care se datorează vârstei înaintate, instanța de apel a menționat că acesta nu poate fi admis, or, o asemenea circumstanță nu a fost reținută prin rechizitoriu, iar instanța din oficiu, nu este în drept să rețină o careva circumstanță agravantă.

8. Avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpaților să le fie aplicată o pedeapsă cu executare reală și cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea recursului menționează, că acțiunile inculpaților Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu au fost apreciate superficial, atât în partea stabilirii pedepsei cât și latura soluționării acțiunii civile.

Consideră, că starea de neputință, de fapt reprezintă o stare fizică a victimei care nu-i permite să opună rezistență infractorului în caz de atentat. Neputința persoanei reprezintă o circumstanță agravantă de care infractorul este conștient și profită de ea la săvârșirea infracțiunii, fiind prevăzută la art. 77 alin. (1) lit. e) Cod penal. Circumstanța prevăzută la lit. e) alin. (2) art. 152 Cod penal, presupune faptul că acțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane, ceea ce dă dovadă că partea vătămată Pîslari Nicolai se află într-o stare de neputință, pe când inculpații aflându-se în plină putere. Aflându-se la o vârstă foarte înaintată, partea vătămată care ar fi putut să le fie părinte inculpaților, a îndurat umiliința și cruzimea loviturilor. Mai menționează, că inculpații nu și-au recunoscut vina, iar faptul că anterior nu au fost judecați și că sunt angajați în câmpul muncii, nu este o scuză și o îndreptățire pentru cele comise. Aceste fapte dau dovadă de stimă și respect față de persoanele cu vârstă înaintată.

Evidențiază faptul, că sentința de condamnare reprezintă o satisfacție echitabilă doar pentru stat, însă nu constituie o satisfacție și pentru partea vătămată, deoarece în urma celor provocate, disconfortul îl suportă doar partea vătămată, iar toate durerile psihice nu pot fi tratate printr-o sentința de condamnare loială a inculpaților. Respectiv, consideră că pedeapsa stabilită inculpaților este una prea blândă în raport cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, atrage atenția și asupra faptului, că dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanțele de judecată să indice expres în hotărârea adoptată, motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, însă instanța nici nu a motivat aplicarea acestor prevederi, dar s-a limitat doar la enumerarea acestora.

Este de opinie, că corijarea inculpaților Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu este posibilă doar prin izolarea acestora de societate, stabilindu-le o pedeapsă sub formă de închisoare, care îi va corecta și va asigura scopurile pedepsei. Această concluzie fiind dictată de circumstanțele cauzei, și mai cu seamă de personalitatea inculpaților.

În ceea ce privește prejudiciul moral consideră apărarea, că instanța de apel eronat a apreciat caracterul și suferințele psihice suportate de către partea vătămată Pîslari Nicolai în urma faptei infracționale a lui Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu, exprimate prin cauzarea suferinței fizice și psihice cu încasarea de la inculpați a unei sume minimale pentru prejudiciul moral, or, suma încasată de la aceștia nu este proporțională cu urmările prejudiciabile de ordin moral ale faptei ilicite descrise și cu suferințele produse părții vătămate.

Cu referire la prevederile art. 219 alin. (2) pct. 4), alin. (4) Cod de procedură penală și art. 1423 alin. (1) Cod civil, apărarea menționează, că partea vătămată - Pîslari Nicolai a suportat și suportă și în continuare dureri proeminente, aceste emoții

negative afectându-i enorm starea interioară lăsându-i consecințe, care se manifestă prin insatisfacție și tulburări ale psihicului și comportamentului.

Consideră că instanța nu a apreciat proporționalitatea între suferințele provocate, care, deși nu pot fi cuantificate, trebuie estimate, raportat la vârsta victimei și alte particularități ale acesteia, micșorând neîntemeiat cuantumul prejudiciului moral încasat din contul autorilor faptei ilicite.

În conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, cu dispozițiile articolelor 1 și 34 din Convenția Europeană în interpretarea CEDO, în scopul restabilirii drepturilor omului și a libertăților încălcate, instanța de judecată urmează să stabilească faptul încălcării acestor drepturi și libertăți, reflectând circumstanțele constatate în actul judecătoresc.

Prejudiciile cauzate prin astfel de încălcări, material și (sau) moral se compensează în modul stabilit de lege așadar, la stabilirea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral, instanțele de judecată vor lua în considerație cuantumul despăgubirii echitabile pentru prejudiciul moral, acordat de CEDO pentru o încălcare similară.

Prin reparația echitabilă instituită ca obligația statelor membre ale Consiliului Europei se înțelege printre altele și achitarea victimei violării prejudiciului material, moral precum și cheltuielile legate de apărarea drepturilor sale.

9. Avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată în vederea pronunțării unei sentințe de achitare.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel nu a atras atenție la argumentele apărării, privind încălcările procesuale, precum și dubiile în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de către inculpați, limitându-se la aprecierea critică a probelor apărării, însă fără a motiva această poziție.

Evidențiază, că apărarea a argumentat, că inculpații dețin probe, din care rezultă, că la momentul săvârșirii infracțiunii în privința părții vătămate, aceștia nu se aflau la locul infracțiunii, ci la muncă.

Consideră că potrivit practicii judiciare, dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe. În partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 Cod de procedură penală.

Este de opinia că, instanța de apel, pornind de la principiile generale privind emiterea sentinței - deciziei de condamnare, nu a efectuat analiza probelor prezentate, acumulate pe parcursul examinării judiciare, precum și faptul, din ce cauză respinge anumite probe și circumstanțe.

Un alt moment esențial apărarea îl consideră, că învinuirea nu a prezentat nici o probă, ce cu certitudine, ar fi demonstrat faptul, că infracțiunea dată, a fost săvârșită de către inculpați.

10. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai urmează a fi admis, iar cel declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților urmează a fi respins, din următoarele considerente.

10.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat).

După cum rezultă din recursul declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul susținând că instanța de apel nu a atras atenție la argumentele apărării, privind încălcările procesuale, precum și dubiile în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de către inculpați, limitându-se la aprecierea critică a probelor apărării, însă fără a motiva această poziție.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt declarative, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra

tuturor motivelor avansate de avocați în apeluri prin care aceștia au solicitat achitarea inculpaților.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că apărarea critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că la examinarea cauzei nu au fost înlăturate toate dubiile cu privire la săvârșirea infracțiunii anume de către inculpații Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Totodată Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpaților, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința acestora.

Din conținutul deciziei recurate se atestă că instanța de apel analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect a ajuns la concluzia vinovăției inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, soluție care este descrisă la pct. 7.3 al acestei decizii, pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*Helle împotriva Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997, § 60*).

Pe cale de consecință, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate sub aspectele invocate de către recurent, fapt ce impune respingerea recursului ordinar declarat în speță, ca fiind inadmisibil.

10.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai, se atestă că titularul acestuia a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, criticând decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale stabilite inculpaților, cât și în partea soluționării acțiunii civile.

10.2.1. Cu referire la argumentele recurentului prin care se invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, instanța de recurs consideră că instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal la individualizarea pedepsei.

Totodată, instanța de apel just a ajuns la concluzia menținerii sentinței primei instanțe în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, concluzionându-se că scopul legii penale poate fi realizat și fără izolarea inculpaților de societate, cărora le-a fost stabilită câte o perioadă de probațiune de 3 ani pentru fiecare, cu restricțiile corespunzătoare.

Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel întemeiat a respins argumentul înaintat de avocatul părții vătămate precum că, în sarcina inculpaților urmează a fi reținută circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 alin. (1) lit. e) Cod penal - săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva victimei profitând de starea de neputință cunoscută, care se datorează vârstei înaintate, menționând că o asemenea circumstanță nu a fost indicată în rechizitoriu, iar instanța din oficiu, nu este în drept să rețină o careva circumstanță agravantă.

Astfel, instanța de recurs ordinar nu a depistat careva erori de drept admise de către instanța de apel la capitolul individualizării pedepsei și stabilirii modalității de executare a acesteia, sub acest aspect argumentele recursului fiind neîntemeiate.

10.2.2. Distinct de cele relatate mai sus, Colegiul penal reține că partea vătămată Pîslari Nicolai a înaintat acțiune civilă în prezentul proces penal, solicitând încasarea de la inculpații Petrovski Victor și Cebotari Valeriu a prejudiciului material în sumă totală de 8589,21 lei și a prejudiciului moral în sumă de 40000 lei (f.d.181-182, vol.I).

Potrivit sentinței, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pîslari Nicolai a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu în beneficiul lui Pîslari Nicolai a prejudiciului moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei, în rest cerințele părții vătămate fiind respinse ca neîntemeiate.

După cum rezultă din materialele dosarului, sentința a fost contestată cu apeluri de către procuror, de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai și de către avocații Chiriac Stela și Pîcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Viktor și Cebotari Valeriu.

La rândul său, instanța de apel fiind investită cu judecarea apelurilor nominalizate, a respins ca nefondat apelul procurorului, a admis apelul avocatului Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai, și din oficiu a avocatului Chiriac Stela și a avocatului Pîcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu, casând parțial sentința în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

„A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pîslari Nicolai în latura ce ține de prejudiciul material, asupra cuantumului acestuia urmând a se expune instanța civilă.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Petrovski Victor în beneficiul părții vătămate Pîslari Nicolai prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii) lei.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Cebotari Valeriu în beneficiul părții vătămate Pîslari Nicolai prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.”

Analizând decizia instanței de apel sub aspectul soluționării acțiunii civile, pe de o parte Colegiul penal lărgit nu a depistat careva probleme în partea admiterii în principiu a prejudiciului material, considerând corectă soluția respectivă, precum și că întemeiat instanța de apel a ajuns la concluzia că prejudiciul moral nu poate fi încasat în mod solidar de la inculpați. Pe de altă parte însă instanța de recurs nu poate fi de acord cu aprecierea de către instanța de apel a cuantumului prejudiciului moral încasat de la inculpați în beneficiul părții vătămate.

Aici instanța de recurs ține să accentueze, că deși în cererea de apel avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate a invocat dezacordul cu cuantumul prejudiciului moral încasat de la inculpați de către prima instanță în mărime de 10 000 (zece mii) lei, solicitând admiterea integrală a pretențiilor de ordin moral ale părții vătămate, totuși instanța de apel deși a admis apelul nominalizat, într-un mod contradictoriu a dispus și admiterea din oficiu a apelurilor apărării, diminuând suma

prejudiciului moral stabilit de către prima instanță prin încasarea de la fiecare din inculpați a câte 2000 lei, din soluția respectivă nefiind clar sub ce aspect a fost admis apelul reprezentantului părții vătămate.

Astfel, la segmentul dat instanța de recurs constată că soluția instanței de apel este pripită.

Conform prevederilor art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În corespundere cu art. 220 Cod de procedură penală și art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Totodată, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în această speță instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume de faptul că partea vătămată Pîslari Nicolai fiind la o vârstă înaintată a suportat extrem de sensibil și dureros consecințele celor produse. Nu a fost evaluat impactul fizic și psihologic al acțiunilor inculpaților asupra părții vătămate. Obrăznicia și cinismul cu care a fost comisă fapta de către inculpați.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a motivat acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în raport cu criteriile

prevăzute de lege, nu a făcut o evaluare a personalității părții vătămate Pîslari Nicolai, care are o vârstă înaintată în raport cu vârsta inculpaților.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel nu a ținut cont de măsura în care compensarea sumei de 4000 lei (*câte 2000 lei de la fiecare inculpat*), poate aduce satisfacție părții vătămate Pîslari Nicolai în rezultatul suferințelor fizice și psihice suportate, sub acest aspect decizia instanței de apel nefiind motivată în corespundere cu prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală.

Prejudiciul moral reprezintă o pagubă care este cauzată individului prin vătămarea unui interes personal nepatrimonial. Evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea „prețului suferințelor fizice și psihice”, care sunt inestimabile, dar aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate dimensiunile vieții sociale.

Trebuie să se aprecieze ce au pierdut persoanele vizate pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât pentru moment, cât și pentru viitor.

La determinarea compensației pentru prejudiciul moral trebuie să se țină cont de importanța valorii morale lezate pentru persoana vătămată. În cazul suportării unui prejudiciu moral fiecare persoană vătămată acordă o considerație diferită valorilor lezate. Persoana vătămată apreciază acele valori sau activități, care îi satisfac anumite necesități sau aspirații.

Cuantumul compensației acordate depinde și de durata menținerii consecințelor cazului urmare a cărora s-au produs. Stabilind cuantumul compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție.

Rezumând circumstanțele constatate, Colegiul penal conchide că la caz sunt incidente temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii materiale și procesuale asupra cuantumului prejudiciului moral, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpaților Petrovski Victor și Cebotari Valeriu.

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Sandu Stela în numele părții vătămate Pîslari Nicolai, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, în cauza penală în privința lui **Petrovski Victor XXXXX și Cebotari Valeriu XXXXX**, în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea prin care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor